

Критерии за оценяване на резултатите от обучението на учениците по философия

Критерии за оценка при устно изпитване

Отлична оценка:

- задълбочено познаване на философски текст, на културните, философските, езиковите или историческите факти в текста; системни знания по предмета
- широка социална, философска и историческа култура
- миогледна широта и верен естетически подход към третираните философски и други факти
- умение да се построява логично и последователно отговорът
- проявена лична позиция, самостоятелност, лексикална и граматическа култура на речта; убедителност, изразителност и възможност за лично интерпретиране на философския текст

Много добра оценка:

- допуснати незначителни неточности или несъществени отклонения при обяснението на социалните, философските, културните или историческите факти
- липса на изчерпателност в отговора, доказателствата или изводите
- несъществени композиционни пропуски

Добра оценка:

- непълнота на социалните, философските или психологически знания
- недостатъчно убедително построяване на отговора; недостатъчно приведени доказателства
- неточно опериране с философските термини
- неспазване на логически норми; недостатъчна изразителност в аргументацията

Средна оценка:

- съществени празноти в знанията за философията, философския текст, културните и социални факти
- сериозна непоследователност в логиката на отговора
- ограничено прилагане на философско-теоретическите знания или терминология
- несамостоятелност на позициите, несигурност в крайните изводи
- важни неточности от фактологичен, логичен и друг характер в речта на ученика

Слаба оценка:

- определено непознаване на философските, психологическите, културните или историческите факти
- неспособност да се построи логичен отговор
- слаба езикова грамотност; груби нарушения на нормите за правилна устна реч

Критерии за оценка при писмено изпитване

Отлична оценка:

- отлична философска култура (познаване на авторовото творчество; познаване на част от критиката за него; знания за културно-историческия контекст; умение да се ориентира в идейно-естетическата специфика на поставения проблем)
- висока степен на овладяване на принципите на философско-критическата аргументация
- открояване на проблема в увода; ясно изразена, цялостна и точна теза; логически последователно и целенасочено изведени аргументативни микротези (подтези) и разгърнати след тях микротекстове;

убедителни и задълбочени разсъждения, подкрепени от философския текст и други факти; наличие на композиционен център на текста

- подчиняване на работата на един замисъл; есето е издържано в еднаква степен и съдържателно, и структурно-композиционно, и по отношение на проявените методически и миросгледни качества на автора (в посочените критерии)

- уместни паралели с други културни и философски факти, показващи широта на знанията и умение те да бъдат поставени в услуга на аргументацията

- полагане на авторското творчество в различен контекст; умение фактът да бъде разглеждан в целостта на философския процес, авторското творчество,

- нова, задълбочена интерпретация на фактите; творческо отношение; интересни философски концепции; самостоятелност на гледната точка

- наличие на конкретни анализи

- наличие на изпитани или нови философски-критически процедури

- откриване на свои ракурси; отстояване на лична гледна точка; представяне на собствен стил на мислене

- умение да изрази съжденията си; прецизност на формулировките; допуска се наличие на единични неповтарящи се грешки от езиков и правописен характер

Много добра оценка:

- логически последователен и цялостен текст, адекватен на поставения в заглавието проблем и отговарящ на жанровите особености на съчинението

- тезата вярно насочва към основните моменти, на които се гради аргументацията

- целенасочен подбор на философските факти

- верни, точни, значими, но недостатъчни разсъждения

- допуснати незначителни неточности в съдържанието

- незначителни слабости в композицията или несъществени отклонения от основната тема

- недостатъчна самостоятелност при интерпретацията на проблемите

- познаване на философската терминология

- стилово уместен изказ; отделни пропуски в правописа и пунктуацията; допускат се три-четири пропуски (неповтарящи се) от правописен или езиков характер

Добра оценка:

- непълнота в обхвата на темата; неубедителна постановка на проблема и тезата

- неточно изясняване на философските факти и явления

- механично свързване на отделните компоненти

- недобро умение да се осъществяват логически преходи

- проява на отклонения от основната тема

- несъществени грешки от фактологически характер (при споменаване и при цитиране)

- недостатъчно ясно заявена лична позиция

- добра езикова култура; допускат се четири-пет езикови грешки, от които не повече от две устойчиво проявяващи се

Средна оценка:

- ясно проличава непълнота в обхвата и интерпретирането на темата

- съществено отклонение от темата в заглавието и от жанровите изисквания

- непознаване на философската терминология

- определена несамостоятелност на разсъжденията

- повърхностни разсъждения; не проличава разбиране и вярна интерпретация на философските

факти

- липса на собствена позиция в основната мисъл
- недобро познаване на философските, културните и историческите факти
- сериозни слабости в стилно-езиково отношение; допускат се до пет-шест езикови грешки, от които една-две с устойчив характер

Слаба оценка:

- неспособност да се обхване темата и съдържащите се проблеми
- неумение да се излагат свои мисли и разсъждения по тях
- непознаване на жанровите особености на съчинението
- непознаване на философските факти
- правописните, пунктуационните и стилистичните грешки са повече от пет-шест.

Практически задачи:

1. Самостоятелна работа на ученика с предварително зададени параметри и срок за подготовка:

- презентиране на автор, философски текст, научна статия, теория или практически модел
- изготвяне на реферат, научно съобщение, публично изказване
- изготвяне на план, съчинение, есе, таблица, схема или друг писмен вид

* Оценяването става по критериите за писмено или устно оценяване с оглед на спецификата на заданието.

2. Самостоятелна работа на ученика с философския текст:

- предварителен прочит на текста
- въпроси и задачи по текста